

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒĢIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770
e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2016. gada 25. februārī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Uldis Ķinis, tiesneši Gunārs Kusiņš un Sanita Osipova,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 31/2016), kuru iesniedzis [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 85. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma noteic:

“Konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikvienu persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai.”

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;

- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. – 19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums un faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu, Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Tādējādi pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā var iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā. Pieteikumā ir norādīts uz Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka tai Satversmē noteiktās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkts prasa pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka jēdziens “aizskar” ietverts likumā ar mērķi norobežot konstitucionālo sūdzību no sūdzības vispārības labā. Tas prasa, lai pastāvētu pamatota iespējamība, ka apstrīdētā norma aizskar pieteikuma

iesniedzēju (sk. Satversmes tiesas 2002. gada 22. februāra sprieduma lietā Nr. 2001-06-03 2.4. punktu). Personas pamattiesību aizskārums Satversmes tiesas likuma izpratnē ir saprotams tādējādi, ka apstrīdētā norma rada nelabvēlīgas sekas tieši pieteikuma iesniedzējai (sk. Satversmes tiesas 2002. gada 11. novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2002-07-01 3. punktu). Personai ir jāsniedz ticams pamatojums tam, ka tiesību normas izraisītās nelabvēlīgās sekas rada tieši viņai pamattiesību aizskārumu (sk. Satversmes tiesas 2013. gada 10. maija sprieduma lietā Nr. 2012-16-01 22.1. apakšpunktu).

Pieteikuma iesniedzējs 2016. gada 18. janvārī ir vērsies Satversmes tiesā ar pieteikumu Nr. 11/2016 par likuma “Par tiesu varu” 28.³ panta atbilstību Satversmes 104. pantam. Satversmes tiesas 1. kolēģija 2016. gada 16. februārī ir pieņēmusi lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, jo pieteikums neatbilda Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka svarīgākā apstrīdētās normas daļa ir vārdi “ikviena persona, kura uzskata”. Likumdevējs neesot devis Satversmes tiesai tiesības izvērtēt, vai kāda tiesību norma aizskar personas pamattiesības. Šādus apsvērumus varot izdarīt tikai pats ieteikuma iesniedzējs.

No pieteikumā norādītajiem apsvērumiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs par neatbilstošu Satversmes 85. panta pirmajam teikumam un 92. panta pirmajam teikumam uzskata nevis apstrīdētās normas saturu, bet gan tās piemērošanu Satversmes tiesas 1. kolēģijas 2016. gada 16. februāra lēmumā par atteikšanos ierosināt lietu. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta astotajai daļai Satversmes tiesas kolēģijas lēmums par atteikšanos ierosināt lietu nav pārsūdzams. Tādējādi Satversmes tiesas 1. kolēģijas izdarītie secinājumi nav pārvērtējami.

Satversmes tiesas kolēģija norāda, ka apstrīdētā norma nav vērtējama atrauti no Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 1. punkta prasības pamatot, ka ir aizskartas Satversmē noteiktās pieteikuma iesniedzēja pamattiesības. Tas nozīmē, ka pieteikuma iesniedzēja “uzskatam” par pamattiesību aizskārumu ir jābūt pienācīgi juridiski pamatotam. Savukārt Satversmes tiesas likuma 20. panta piektā daļa *expressis verbis* pilnvaro

Satversmes tiesas kolēģiju atteikties ierosināt lietu, ja pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likumā noteiktajām prasībām.

Pieteikumā nav pamatots, kādas uz Pieteikuma iesniedzēju attiecināmas pamattiesības izriet no Satversmes 85. panta pirmā teikuma un 92. panta pirmā teikuma, un kādā veidā apstrīdētā norma šīs tiesības varētu ierobežot. Tādējādi pieteikumā nav pamatots, ka apstrīdētā norma aizskar Pieteikuma iesniedzēja pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc pieteikuma Nr. 31/2016, kuru iesniedzis [..].

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas
2. kolēģijas priekšsēdētājs

U. Ķinis